

'Ik wil gewoon ook bij mijn kinderen zijn, en ik heb nog steeds een druk leven'

Volkskrant magazine
nr. 526, 30 10 2010

Birgitta Kortmann

houden zo contact met de arbeidsmarkt, en kunnen hun baan uitbreiden als het nodig is. Herintreden is veel moeilijker.'

Veel is ze er niet op achteruitgegaan na haar scheiding, zegt **Edith Bakker** uit IJmuiden (45, twee dochters van 8 en 6), hoewel haar man vijf dagen werkte en zij drie. 'Meneer was nogal een grootverbruiker.' Bakker is hovenier bij een gemeente: 's zomers schoffelt ze plantsoenen, 's winters zaagt ze bomen om. Ze werkt 22,5 uur per week, drie dagen van 8 uur tot 4. Op die dagen levert ze haar dochters om half 8 's ochtends bij de voorschoolse opvang af en haalt ze ze om half 5 bij de naschoolse weer op. Van de kinderalimentatie doet ze de boodschappen; alle andere kosten betaalt ze van haar inkomen. 'Het is een sport: ik let altijd op aanbiedingen, ik koop nooit iets voor de gewone prijs. Als mijn dochters nieuwe laarzen nodig hebben, wacht ik op de kinderbijslag. Ik calculeer wat ik per dag kan uitgeven. Ga ik naar mijn broer in Gelderland, dan kost me dat 30 euro aan benzine, dat doe ik dus maar een paar keer per jaar. Het lukt me wat te sparen. Zoals voor de Kinderboekenweek, toen had ik het drie maanden rustig aan gedaan en kregen de kinderen allebei een boek.'

Bakker kan het zich permitteren in deeltijd te werken door de toeslagen die ze krijgt. 'Ik krijg huurtoeslag, zorgtoeslag, kinderopvangtoeslag. Je wordt zowat doodgegooid met toeslagen.' Schuldig daarover voelt ze zich niet. 'We betalen toch ook belasting voor criminelen in de gevangenis. En ik zit toch niet in de bijstand? Ik werk en ik zorg voor mijn kinderen. Kinderen zijn de toekomst. Zeker met de vergrijzing.' Meer uren werken zou voor haar niet gunstig zijn, zegt ze; ze zou, omdat ze dan toeslagen verliest, er eerder op achteruitgaan. Ze wil het ook niet. 'Dan zou ik mijn kinderen nog minder zien. Je hebt ze toch

niet om 's avonds met ze te eten en ze dan in bed te stoppen?'

'De ideale werkweek', schrijft Stellinga in haar boek, 'duurt voor Nederlandse vrouwen tweeënhalve tot drieënhalve dag (20 tot 27 uur). Meer dan de helft van de vrouwen die minder dan twee dagen werken, zou graag een halve dag meer willen werken. Maar een voltijd baan? Nee bedankt, zeggen de meeste vrouwen.'

Zelfs in bolwerken waar parttime werken traditioneel onmogelijk leek, dwingen vrouwen een deeltijd baan af. Chirurg **Birgitta Kortmann** (43, getrouwd, vier kinderen van 12, 10, 7 en 3) deed het toen ze in verwachting was van haar eerste kind, in het ziekenhuis waar ze een opleidingsplaats had bemachtigd. 'Ik zei: ik wil graag vier dagen werken. Kan het niet, dan kom ik fulltime, maar ik weet niet of ik dat volhoud. De hoogleraar was *not amused*. Hij riep geïrriteerd: 'Zie je wel! Die vrouwen.' Maar toch: het kon. Ik ben op 1 januari 1999 begonnen als eerste deeltijdchirurg-in-opleiding in Nederland. En er is nooit meer een onvertogen woord gevallen.'

Inmiddels werkt Kortmann 50 procent; de ene week twee dagen, de andere drie. Daarmee is ze economisch zelfstandig, maar een plicht voor elke vrouw of man vindt ze dat niet. 'Je moet dat niet op individueel niveau bekijken, maar per gezin. Samen vorm je een eenheid. Er is niks mis mee het zo te regelen dat de een meer verdient en de ander meer thuis is.'

Deeltijdwerken brengt voor een chirurg beperkingen met zich mee. Zo is Kortmann in loondienst, ze kan nog niet in de maatschap. 'Het is niet optimaal, maar ik neem het voor lief. Aan de andere kant: het vak wordt steeds geschikter voor deeltijd, nu van chirurgen steeds meer specialisatie wordt gevraagd. Zo doe ik voornamelijk kijkoperaties. Het wordt meer teamwerk. Het klassieke beeld van de altijd werkende mannelijke chirurg die elke operatie aankan, is aan het verdwijnen. Bijna al mijn collega's, ook de mannen, werken vier dagen.'

'Ik sta er helemaal achter dat ik het zo geregeld heb. Ik wil gewoon ook bij mijn kinderen zijn, en ik heb nog steeds een druk leven. Pas sinds ik ook een oppas heb op een van de dagen dat ik vrij ben, is dat wat minder. Op die dag ga ik sporten of lunchen met een vriendin, soms ga ik nog naar het ziekenhuis om een operatie te doen. Nu heb ik echt de ideale combinatie van én kinderen én werk en ook nog een beetje tijd voor mezelf.' <